

BÉKALENCSE

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hírlevele

2019. június

AKTUÁLIS

Gólya road show: 35 gólyafióka kapott gyűrűt

Idén június 13-án ismét megszervezésre és lebonyolításra került a fehér gólyák nyilvános gyűrűzése, azaz a Gólya road show.

A road show ezúttal is nyitott volt az érdeklődők számára. A meleg időjárás ellenére az előre meghirdetett helyszíneken és időpontokban csaknem 500 fő (többségük óvodások, iskolások) kísérhette figyelemmel a kis gólyák jelölését. Több helyszínen közvetlen közlelől volt lehetőség a madarak megfigyelésére, a fiókák megsimogatására. Az eseményről több internetes portál is beszámolt. Az eseményen 9 településen, összesen 15 fészekenél 35 fióka kapott egyedi azonosításra alkalmas gyűrűt. A fiókák mérete nagyjából megegyezett, mindössze 2 hét volt a legkisebb és a legnagyobb fiókák kora közötti különbség. Egy fióka a mérete miatt nem lett egyáltalán megjelölve, míg egy másik helyszínen egy további fióka csak fémgűrűt kapott. Az idei évben 2-3 fióka volt a jellemző fészekenként, mindössze egyetlen fészeken volt 4 fióka. A tavalyi évhez képest jóval szerényebb, míg általánosságban közepesnek mondható az idei fiókaátlag (2,4 fióka/fészek). A tavasszal fészket foglaló, és költésbe kezdett költőpároknak csak mintegy fele lett sikeres. Ez elsősorban a május eleji hűvös, esős időjárás számlájára írható. A fiókák a kirepülést követően, várhatóan augusztus közepén hagyják el az országot, és kezdik meg a vonulásukat az afrikai telelőterületekre.

A fióka-számok alakulása Baja térségében: 1 fiókás fészek – 2 db; 2 fiókás fészek – 5 db; 3 fiókás fészek – 7 db; 4 fiókás fészek – 1 db.

A nap során négy öreg madarat is sikerült beazonosítani a korábbi gyűrűzések eredményeképpen:

Jelenleg költ	Gyűrűzve	Gyűrűzés éve	Korábbi leolvasás
Hercegszántó	SZLOVÁKIA, Drahnov	2012	6x Hercegszántó
Hercegszántó	Szeremle	2011	6x Hercegszántó
Dávod	Bátmonostor	2015	1x Baja, 2x Dávod (nem költő madár)
Érsekcsanád	Hercegszántó	2015	1x Izrael, 3x Érsekcsanád

A rendezvény a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság és a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület 7. sz. Helyi Csoportjának szervezésében, valamint a Nemzeti Közművek Hálózat támogatásával valósulhatott meg. További fotók az eseményről igazgatóságunk Facebook oldalán tekinthetők meg: www.facebook.com/dunadrava (Szöveg és fotó: Mórocz Attila)

Újabb védett növényfaj állományainak felmérése meglepetéssel fűszerezve

A Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Programban egy kevésbé ismert növényfaj állományfelmérését végezték munkatársaink májusban. A védett **szennyese ínfű** löszpuszta-területek, száraz lejtősítyep területek, mészkedvelő tölgyesek ritkás, napfényes állományainak szolid vadvirága. A 15-50 cm-es gyapjas-szőrös hajtások első ránézésre nem hívják fel magukra a figyelmet. Kecses, dekoratív virágait hosszúkás levelei alatt rejtegeti, csak az alapos szemlélőnek mutatja meg szépségét. Többek között a Kelet-Mecsek déli előterében húzódó tölgyesek, felhagyott szőlők között megbújó száraz gyepterületek biztosítanak megfelelő élőhelyet stabil állományainak. Fennmaradását az átgondolatlan terület-helyreállítások, a gyepterületek beszántása, illetve más célú hasznosítása veszélyeztetheti.

Szennyese ínfű

Pókbangó

A szennyese ínfű mellett számos más, védett fajoknak is élőhelyet biztosító, rendkívül változatos területen a felmérés során egy olyan orchideafaj egyetlen példánya is előkerült, amelyet a szakirodalmi adatok alapján majd két évszázada nem figyeltek meg a Mecseken. Ez a fokozottan védett növényfaj nem más, mint a **pókbangó**, melynek előfordulását Horvát Adolf Olivér, neves pécsi botanikus, „A Mecsek-hegység és déli síkjának növényzete” című művében 190 évvel ezelőttre jelzi. Ráadásul mindkét adat herbáriumok (préselt növénygyűjtemények) áttekintésből származik, így kijelenthető, hogy több évszázada most először sikerült ennek a különleges fajnak a meglétét élőben is bizonyítani a Mecsekből. (Szöveg: Nagy Gábor-Kulcsár Péter, fotók: Molnár Dániel)

Királyharaszt a Barcsi Borókásban

A június 8-ai túrán egy érdekes növényvel és annak élőhelyével ismerkedhettek meg az ide látogatók. A Magyarországon másutt nem élő királyharaszt először 1978-ban került elő a Darány határában lévő láptó szélén, mely terület a Duna-Dráva Nemzeti Park fokozottan védett része. Ennek a sajátos hangulatú tájnak az értékeire Boros Ádám hívta fel a figyelmet 1923-ban. A területen a királyharaszt mellett további ritka, védett növényfajok is előfordulnak: tőzegmoha fajok, tarajos pajzsika, fűzlevelű gyöngyvessző és békaliliom. Az élőhely sokféleségét mutatja, hogy e területen 700-nál is több növényfaj, közel 3000 gerinctelen és mintegy 230 gerinces állatfaj él. A királyharaszt 1 méterre is meghaladó jellegzetes páfrányféle. Leginkább a lápos, mocsaras, pangó vizű, magas páratartalmú területeket kedveli, ahol fák adnak árnyékot neki. Néhány évvel ezelőtt mindössze 8 km-rel a Borókástól újabb élőhelyére bukkantak egy égeres láperdő szélén. Ez az állomány több mint 100 tőből áll, melynek nagy részét fiatal egyedek alkotják, ami azt jelzi, hogy az állomány szaporodóképes. A királyharaszt természetvédelmi értéke 250.000 Ft. (Szöveg: Schulcz Andrea, fotó: Kozma-Bognár Tamás)

ITT A VÍZITÚRA SZEZON

Vízitúrák a Fekete-vízen és a Dráván

Az Ős-Dráva Látogatóközpont a nyári szezonban kenus és kajakos programokkal is várja a vendégeket. A Dráva folyón és a Drávába torkolló Fekete-vízen induló vízitúrákon a terület természeti értékeit ismerhetik meg a résztvevők, szerencsés esetben az ártéri madárvilág képviselőivel – szürke gémekekkel, nagy kócsagokkal is találkozni lehet.

Vízitúra a Fekete-vízen

Kezdőknek, családoknak is ideális, könnyű vízitúra a szaporcai Ős-Dráva Látogatóközpont közelében elhelyezkedő Fekete-vízen.

Vízitúra a Dráván (Vejtí-Drávaszabolcs)

Egy természeti szépségekben különösen gazdag vízitúra Vejtí és Drávaszabolcs között a Dráván.

A kenu-túrák előre meghirdetett időpontokban indulnak (Fekete-víz: július 21., Dráva: augusztus 17., szeptember 7.), de lehetőség van előzetes időpont-egyeztetéssel is részt venni túrákon.

Részletes információk honlapunkon: www.ddnp.hu

Hódító hód kenu-túrák – Gemenc, Vén-Duna

A túrán szakvezető kalauzolásával kenuinkkal bejárjuk a Gemenci erdőben, Baja közelében található vadregényes Vén-Dunát, mely alig több mint száz évvel ezelőtt a Duna fő ága volt. Megismerkedhetünk a területen élő hódok életmódjával, megcsodálhatjuk a folyóparti ártéri erdőt, és az itt élő vízimadarakat. Az egykori folyóág végén, egy nagyobbacska szigetet megkerülve indulunk vissza a túra kiindulási pontjára. Időpontok: 2019. július 6. szombat, 9.00; 2019. július 7. vasárnap, 15.00. A program résztvevőinek létszáma korlátozott, ezért előzetes bejelentkezés szükséges.

E-mail: komlos@ddnp.hu, evahorvath@ddnp.hu.

Helyszín: Baja – Vén-Duna. A túra hossza 8 km, időtartama 3 óra, a részvételi díj: 1800 Ft/fő.

Információ: www.ddnp.hu.

Kenu-túrák a Külső-Bédán

A Duna-Dráva Nemzeti Park Béda-Karapanca Tájegysége a Duna magyarországi alsó szakaszának kiemelkedő értékét képviselő vizes élőhelyeit foglalja magába. A program erre a különleges területre kalauzolja az érdeklődőket. A program résztvevői 9.00 órakor találkoznak a kölkedi Fehér Gólya Múzeumnál. A kenu-túra indulási helye a múzeumtól kb. 9 kilométerre helyezkedik el, ahová a résztvevők saját gépjárműveikkel jutnak el a Nemzeti Park Igazgatóság munkatársának „felvezetésével”. A kenu-túrán szakvezető mutatja be a Duna egykori főágát, a Külső-Bédát. A kenuzást követően a résztvevők a Fehér Gólya Múzeumban tartott tárlatvezetésen ismerkedhetnek meg a fehér gólyák életével: érdekes részleteket tudhatnak meg a fészkelési szokásaikról, táplálkozásukról, vonulásukról. Időpontok 2019 nyarán: július 6., július 13., július 20., július 27., augusztus 3., augusztus 10., augusztus 17., augusztus 24., augusztus 31. A program résztvevőinek létszáma korlátozott, ezért előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 30/846-6020. A program időtartama 4 óra, a részvételi díj 2-14 éves korig: 1900 Ft/fő, 14 éves kor felett: 2200 Ft/fő. Információ: www.ddnp.hu.

FELHÍVÁS

Idén újra: Duna-Dráva Nemzeti Parki Termék védjegy!

A Nemzeti Parki Termék védjegy használatának célja a védett természeti területeken működő helyi vállalkozások, gazdálkodók, gazdálkodó szervezetek támogatása, termékeik megbecsülésének növelése, piaci lehetőségeik bővítése, a környezettudatosság, a térség természeti, táji és kulturális sajátosságainak, hagyományainak megőrzése jegyében.

Pályázatunk alkalmával a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság védjegyet kíván adományozni azoknak a jellegzetes helyi, kereskedelmi forgalomba hozható élelmiszereknek és kézműves termékeknek, melyek többnyire természetes alapanyagokból készülnek és igazoltan a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság működési területéről, természetvédelmi oltalom alatt álló területről (nemzeti park, tájvédelmi körzet, természetvédelmi terület, Natura 2000 terület vagy ezen külterületekhez tartozó települések) származnak, és előállításuk a térség hagyományain alapszik. A pályázatot elnyerők 5 évig jogosultak a védjegy használatára, a termékek megjelennek a nemzetiparkitermek.hu oldalon, valamint számos rendezvényen bemutatásra kerülnek országos szinten.

Pályázni vadon termő és termesztett növény, zöldség, gyümölcs, fűszer-, gyógynövény, gomba, fa, szalma, vessző, zsiradék feldolgozásából eredő: krém, paszta, csatni, szörp, tinktúra, szirup, lekvár, zselé, dzsem, aszalvány, fűszerkeverék, savanyúság, tea, olaj, liszt, ecet, szappan, balzsam, fa és szalma kézműves termékek, kosarak termékekkel lehet.

Kapcsolódó letölthető dokumentumok: www.ddnp.hu

EMBER ÉS TERMÉSZET

Itassuk a nyári hőségben a madarakat!

A kánikula idején nem csak nekünk embereknek, hanem a körülöttünk élő madaraknak is sok folyadékra van szükségük. A kertben a madarak gyülekezőhelye lehet egy jól elkészített itató. Az itató kialakításakor szabadon szárnyalhat a fantáziánk. Ügyelni kell azonban arra, hogy az itató lassan mélyüljön, a közepére pedig egy lapos követ érdemes tenni, ahol a madarak megállhatnak, leszállhatnak. Minél inkább természetű lesz az itatónk, annál inkább kedvelni fogják a madarak is. A természetközeli látvány megalkotásához kiválóak a patakkövek, a sóderágy, a betelepített vízi növények.

Fontos, hogy az itató árnyékos vagy félsárnyékos helyen legyen, így védhetjük a madarakat a tűző napsütéstől, de az is lényeges szempont, hogy a víz kevésbé gyorsan párolog, ha árnyékban van. Az itató elhelyezésénél ügyeljünk rá, hogy a kertünkbe tévedő macskák számára elérhetetlen legyen, másképp könnyen a madarak veszélyhelyévé válhat. Az énekesmadarak számára fontos, hogy az itató közelében találjanak búvóhelyül szolgáló cserjéket, fiatal fákat, ahová veszély esetén gyorsan elérhetnek. Az ilyen „menekülő útvonalak” biztosítása garancia lehet itatónk népszerűségére. A madáritatóban szeretnek fürdeni a rigók, a kék cinegék, a vörösbegyek. A madarak számára a fürdés, a tollazat tisztán tartása állandó, létfontosságú tevékenység, az itató ezért is lényeges eleme kertünknek. Fontos ügyelni arra, hogy az itató vizét, amennyiben nincs átfolyása a medencének, rendszeresen cseréljük. Itatásra legmegfelelőbb az esővíz. Lényeges tudni, hogy miután az itatóhoz szoktattuk a madarakat, az itató vízutánpótlása legyen folyamatosan megoldott, nem szabad becsapni a madarakat.

PROGRAMAJÁNLÓ

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság programjai 2019. júliusban és augusztus elején

Július 6.: Gólyák nyomában Béda-Karapancsán

A résztvevők először kenutúrát tehetnek a Duna hullámterén található varázslatos Külső-Béda mellékágon, majd a Fehér Gólya Múzeumban érdekes tárlatvezetés keretében ismerhetik meg a gyönyörű madarak életét. A program résztvevőinek létszáma korlátozott, ezért előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 30/846-6020. Helyszín, időpont: Kölked, Fehér Gólya Múzeum, 9.00 óra. A program időtartama 4 óra, a részvételi díj 2-14 éves korig: 1900 Ft/fő, 14 éves kor felett: 2200 Ft/fő.

Július 6.: Hódító hód kenutúra

A túra során kenuinkkal bejárjuk a Vén-Dunát, mely alig több mint száz évvel ezelőtt a Duna főága volt. A program résztvevőinek létszáma korlátozott, ezért előzetes bejelentkezés szükséges.

E-mail: komlos@ddnp.hu, evahorvath@ddnp.hu. Helyszín: Baja – Vén-Duna. A túra hossza 8 km, időtartama 3 óra, a részvételi díj: 1800 Ft/fő. Indulási időpont 09.00.

Július 7.: Hódító hód kenutúra

A túrán kenuinkkal bejárjuk a Vén-Dunát, mely alig több mint száz évvel ezelőtt a Duna főága volt.

A program résztvevőinek létszáma korlátozott, ezért minden esetben előzetes bejelentkezés szükséges. A program résztvevőinek létszáma korlátozott, ezért előzetes bejelentkezés szükséges.

E-mail: komlos@ddnp.hu, evahorvath@ddnp.hu. Helyszín: Baja – Vén-Duna. A túra hossza 8 km, időtartama 3 óra, a részvételi díj: 1800 Ft/fő. Indulási időpont: 15.00.

Július 10.: Óvodás séták a Pintér-kert Arborétumban

Szimatolva, tapogatva ismerkedhetnek a gyerekek a Pintér-kert csodálatos növényeivel. A program keretében az óvodások megismerhetik a Pintér-kert illatösvényét és a tavakban élő aranyhalat.

Helyszín, időpont: Pintér-kert Arborétum, 9.00 óra, 11.00 óra, 13.00 óra, a program időtartama 1 óra, a részvételi díj: 300 Ft/fő.

Július 13.: Gólyák nyomában Béda-Karapancsán

A részletes programot lásd: július 6.

A program résztvevőinek létszáma korlátozott, ezért minden esetben előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 30/846-6020. Helyszín, időpont: Kölked, Fehér Gólya Múzeum, 9.00 óra. A program időtartama 4 óra, a részvételi díj 2-14 éves korig: 1900 Ft/fő, 14 éves kor felett: 2200 Ft/fő.

Július 13.: Ahol az Alföld véget ér – Jelvénygyűjtő túra

Töttös Baranya egyik soknemzetiségű falva a Nyárad-Harkányi síkon helyezkedik el. Túránk első részében megtekintjük a községben élő népek használati tárgyaiból, viseletéből összeállított gyűjteményt. Ezután sétát teszünk a Natura 2000 erdőben, ahol megismerkedünk annak növény- és állatvilágával. Helyszín, időpont: Töttös, templommal szemközti parkoló, 10.00 óra. A túra hossza 5 km, időtartama 3 óra, a részvételi díj 700 Ft/fő.

Július 20.: Gólyák nyomában Béda-Karapancsán

A részletes programot lásd: július 6.

A program résztvevőinek létszáma korlátozott, ezért minden esetben előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 30/846-6020. Helyszín, időpont: Kölked, Fehér Gólya Múzeum, 9.00 óra. A program időtartama 4 óra, a részvételi díj 2-14 éves korig: 1900 Ft/fő, 14 éves kor felett: 2200 Ft/fő.

Július 27.: Gólyák nyomában Béda-Karapancsán

A részletes programot lásd: július 6.

A program résztvevőinek létszáma korlátozott, ezért minden esetben előzetes jelentkezés szükséges!
Tel.: 30/846-6020. Helyszín, időpont: Kölked, Fehér Gólya Múzeum, 9.00 óra. A program időtartama 4 óra, a részvételi díj 2-14 éves korig: 1900 Ft/fő, 14 éves kor felett: 2200 Ft/fő.

Július 29-augusztus 2.: Napközis Tábor a Tettye Oktatási Központban

Értékes természetismereti programokkal kitöltött tábor várja az általános iskolás korú gyermekeket Pécsen, a Tettye Oktatási Központban. A terepi és foglalkoztató terembe tervezett foglalkozásokon, tematikus napok keretében ismerhetik meg a résztvevők a gyógynövényeket, a vizek apró lakóit, a madarak életét, az erdők titokzatos világát. Játékos feladatok, izgalmas vetélkedők várják a gyerekeket. Kirándulások és kézműves foglalkozások is színesítik a programot.

Helyszín: Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Tettye Oktatási Központ, Pécs, Tettye tér 8.

Időpont: hétfőtől péntekig 8.00-16.00 óráig.

Augusztus 3.: Gólyák nyomában Béda-Karapancsán

A részletes programot lásd: július 6.

A program résztvevőinek létszáma korlátozott, ezért minden esetben előzetes jelentkezés szükséges!
Tel.: 30/846-6020. Helyszín, időpont: Kölked, Fehér Gólya Múzeum, 9.00 óra. A program időtartama 4 óra, a részvételi díj 2-14 éves korig: 1900 Ft/fő, 14 éves kor felett: 2200 Ft/fő.

A programokon mindenki saját felelősségére vesz részt. A résztvevők tudomásul veszik, hogy a programon kép-, illetve videofelvétel készülhet. A résztvevők a programon való részvételükkel hozzájárulnak a kép-, videofelvétel készítéséhez, és annak a DDNPI weboldalaira és Facebook oldalaira történő feltöltéséhez, valamint a DDNPI kommunikációjához, marketingjéhez történő időbeli korlátozás nélküli felhasználásához.

A DUNA-DRÁVA NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG BEMUTATÓHELYEI

- Abaliget-barlang és Denevérmúzeum – <http://www.ddnp.hu/abaliget>
- Boki-Duna, halászati bemutatóhely – <http://www.ddnp.hu/boki-duna>
- Dráva Kapu Bemutatóközpont, Barcs-Drávaszentés – <http://www.ddnp.hu/drava-kapu>
- Fehér Gólya Múzeum, Kölked – <http://www.ddnp.hu/feher-golya-muzeum>
- Mohácsi Nemzeti Emlékhely – <http://www.ddnp.hu/mte>
- Nagyharsányi Szoborpark – <http://www.ddnp.hu/szoborpark>
- Ős-Dráva Látogatóközpont, Szaporca – www.ddnp.hu/odlk
- Pintér-kert Arborétum, Pécs – <http://www.ddnp.hu/pinter-kert>
- Szársomlyó – <http://www.ddnp.hu/szarsomlyo>
- Tettyei Mésztufa-barlang, Pécs – <http://www.ddnp.hu/tettyei-mesztufa-barlang>

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Ökoturisztikai és Környezeti nevelési Osztály
7625 Pécs, Tettye tér 9.

Tel.: 72/518-221, 72/518-222

E-mail: wodtke@ddnp.kvvm.hu, komlos@ddnp.kvvm.hu
www.ddnp.hu

Köszönjük, hogy meggondolja, kinyomtassa-e papírra ezt a levelet.

Amennyiben Ön nem kíván a továbbiakban hírlevelet kapni a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságtól, kérjük jelezze ezt számunkra „Hírlevél leiratkozás” tárgyú [e-mailben](mailto:)! Köszönjük!